

Sygn. akt XVII AmE 80/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 sierpnia 2018 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie – XVII Wydział Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

w składzie:

Przewodniczący: SSO Bogdan Gierzyński

Protokolant: sekretarz sadowy Wioleta Donoch

po rozpoznaniu w dniu 13 sierpnia 2018 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z odwołania **S. C.**

przeciwko **Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki**

o wymierzenie kary pieniężnej

na skutek odwołania od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 11 kwietnia 2016 r., znak (...)

oddala odwołanie;

SSO Bogdan Gierzyński

Sygn. akt XVII AmE 80/16

UZASADNIENIE

Prezes Urzędu Regulacji Energetyki decyzją z dnia 11 kwietnia 2016 r., znak: (...), na podstawie art. 168 pkt 11, art. 169 ust. 1 pkt 1 oraz art. 170 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz.U. z 2015 r., poz. 478 ze zm.) w związku z art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r., poz. 23) oraz art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz.U. z 2012 r., poz. 1059 ze zm.) po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia kary pieniężnej przedsiębiorcy: Panu S. C. prowadzącemu działalność gospodarczą pod firmą Przedsiębiorstwo Usługowo-Produkcyjno-Handlowe (...) S. C. z siedzibą w miejscowości N., w związku z ujawnieniem w prowadzonej przez Przedsiębiorcę działalności regulowanej w zakresie wytwarzania energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii w małej instalacji,

1. stwierdził, że przedsiębiorca: Pan S. C. prowadzący działalność gospodarczą pod firmą Przedsiębiorstwo Usługowo-Produkcyjno-Handlowe (...) S. C. z siedzibą w miejscowości N., nie przekazał Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki sprawozdania kwartalnego, o którym mowa w art. 9 ust. 1 pkt 7, zawierającego informacje określone w art. 9 ust. 1 pkt 5 ustawy o odnawialnych źródłach energii, w terminie 30 dni od zakończenia kwartału tj. do dnia 30 października 2015 r.,

2. za działanie opisane w pkt 1 wymierzył przedsiębiorcy: Panu S. C. prowadzącemu działalność gospodarczą pod firmą Przedsiębiorstwo Usługowo-Produkcyjno-Handlowe (...) S. C. z siedzibą w miejscowości N., karę pieniężną w wysokości 10.000 zł (słownie: dziesięć tysięcy złotych).

W uzasadnieniu Prezes URE za bezsporny uznał fakt, że Przedsiębiorca nie zrealizował obowiązku sprawozdawczego w wyznaczony terminie. Zakres naruszenia nie został uznany przez organ regulacyjny za znikomy. Badając zakres naruszeń wziął pod uwagę, że na podstawie sprawozdań kwartalnych przekazywanych przez wytwórców wykonujący działalność gospodarczą w zakresie małych instalacji Prezes URE sporządza zbiorczy raport roczny, który przekazuje ministrowi właściwemu do spraw energii. Niedopełnienie przez Przedsiębiorcę obowiązku przedłożenia sprawozdania kwartalnego w wyznaczonym terminie pozbawiło Prezesa URE informacji, których brak wpływa na rzetelność i kompletność zbiorczego raportu rocznego. Przedsiębiorca w jego ocenie nie zrealizował obowiązku sprawozdawczego, zanim organ powziął o tym wiadomość, gdyż sprawozdanie kwartalne Przedsiębiorca przedłożył Prezesowi URE dopiero po wszczęciu postępowanie w sprawie wymierzenia kary pieniężnej, a przekroczenie terminu złożenia sprawozdania kwartalnego wynosiło blisko 2,5 miesiąca. Wobec tego Prezes URE nie miał podstaw do zastosowania instytucji odstąpienia od wymierzenia kary.

Od powyższej decyzji odwołanie złożył S. C. wnosząc o zmianę zaskarżonej decyzji i odstąpienie od wymierzenia kary, względnie o wydanie w trybie art. 132 § 1 k.p.a. nowej decyzji zmieniającej zaskarżoną decyzję przez odstąpienie od wymierzenia kary. Zaskarżona decyzję zaskarżył w punkcie drugim.

Odwołujący zarzucił zaskarżonej decyzji ***naruszenie przepisu art. 170 ust. 4 pkt. 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz.U. z 2015 r., poz. 478 z późn. zm.) przez jego niewłaściwe zastosowanie.***

Odwołujący nie kwestionował ustaleń poczynionych przez Prezesa URE. Jak stwierdził, w dniu 19 stycznia 2016 r. złożył sprawozdanie w trybie art. 9 ust. 1 pkt. 7 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz.U. z 2015 r. poz. 478 z późn. zm.), gdyż nie znał daty wejścia w życie zarówno ustawy jak również tego przepisu. Stwierdził, że nie wiedział kiedy ustawa została ogłoszona i jak liczyć kwartały. Uzyskał informację od znajomego, że sprawozdanie powinien złożyć w terminie 30 dni licząc od końca 2015 r. Niedopełnienie obowiązku przedłożenia sprawozdania kwartalnego w wyznaczonym terminie, w jego ocenie nie pozbawiło Prezesa URE informacji wpływających na rzetelność i kompletność zbiorczego raportu rocznego, ale te informacje przesunęło w czasie. Zdaniem odwołującego, zakres naruszeń jest znikomy, zaś kara 10.000 zł jest bardzo wysoka. Dodał także, że przeprowadzone postępowanie administracyjne jest dla niego nauczką, która zmusiła go do poznania przepisów ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2015 r. poz. 478 z późn. zm.) dotyczących elektrowni wodnych.

W odpowiedzi na odwołanie Prezes URE wniósł o ***oddalenie odwołania oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.***

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił następujący stan faktyczny:

Przedsiębiorca prowadzi działalność gospodarczą polegającą na wytwarzaniu energii elektrycznej na podstawie wpisu do rejestru wytwórców energii w małej instalacji prowadzonego przez Prezesa URE. ***/k. 4-5 akt adm./***

Zgodnie z art. 9 ust. 1 pkt 7 ustawy o odnawialnych źródłach energii wytwórca wykonujący działalność gospodarczą w zakresie małych instalacji jest obowiązany przekazywać Prezesowi URE sprawozdania kwartalne zawierające informacje, o których mowa w pkt 5, w terminie 30 dni od dnia zakończenia kwartału.

Wytwórca wykonujący działalność gospodarczą w zakresie małych instalacji po raz pierwszy przekazuje Prezesowi URE sprawozdanie kwartalne za kwartał roku kalendarzowego następujący po kwartale, w którym niniejsza ustawa weszła w życie (art. 215 ustawy o odnawialnych źródłach energii, o którym mowa w art. 9 ust. 1 pkt 7).

Ustawa o odnawialnych źródłach energii weszła w życie 4 maja 2015 r.

Pierwsze sprawozdanie kwartalne Przedsiębiorca zobowiązany był przedstawić Prezesowi URE najpóźniej do dnia 30 października 2015 r.

Pismem z dnia 8 stycznia 2016 r. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki powiadomił przedsiębiorcę S. C. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą Przedsiębiorstwo Usługowo-Produkcyjno-Handlowe (...) S. C. z siedzibą w miejscowości N. o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia kary pieniężnej w związku z ujawnieniem w prowadzonej przez Przedsiębiorcę działalności regulowanej w zakresie wytwarzania energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii w małej instalacji nieprawidłowości, polegającej na nieprzekazaniu Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki sprawozdania kwartalnego, o którym mowa w art. 9 ust. 1 pkt 7, zawierającego informacje określone w art. 9 ust. 1 pkt 5 ustawy o odnawialnych źródłach energii, w terminie 30 dni od dnia zakończenia kwartału. Zawiadomienie o wszczęciu postępowania Przedsiębiorca odebrał 13 stycznia 2016 r. **/k. 1-2 akt adm./**

S. C. wykonał ciężący na nim obowiązek sprawozdawczy w dniu 19 stycznia 2016 r., tj. pięć dni po otrzymaniu zawiadomienia o wszczęciu postępowania w sprawie wymierzenia kary pieniężnej za brak realizacji tego obowiązku. **/k. 4-7v akt adm./**

Powyższy stan faktyczny został ustalony w oparciu o dowody z dokumentów zgromadzonych w postępowaniu administracyjnym oraz postępowaniu sądowym, które nie były przez żadną ze stron niniejszego postępowania kwestionowane.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów zaważył co następuje.

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że zgodnie z treścią art. 9 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 20 lutego 2005 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz.U. z 2015 r., poz. 478 ze zm.) wytwórca wykonujący działalność gospodarczą w zakresie małych instalacji jest obowiązany przekazywać Prezesowi URE sprawozdania kwartalne zawierające informacje, o których mowa w pkt 5, w terminie 30 dni od dnia zakończenia kwartału.

Powołana wyżej ustawa weszła w życie 4 maja 2015 r., zaś jej art. 9 ust. 1 pkt 7 do dnia dzisiejszego obowiązuje w pierwotnym brzmieniu. Nie został zmieniony. Powoływanie się powoda na zmianę przepisów nie jest zatem zasadne. S. C. jako podmiot wpisany do rejestru wytwórców energii w małej instalacji prowadzonego przez Prezesa URE podlega obowiązkowi działania zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa odnoszącymi się do powyższego zakresu działalności. W związku z tym nie może powoływać się na ich niezajomość nawet, gdy nie jest prawnikiem. Powód prowadzi działalność gospodarczą o profilu rolniczym od lat 80-tych, zatem zdaje sobie sprawę z odpowiedzialności z podejmowania przez siebie zadań. Również jako podmiot energetyczny, w związku z tym podlega obowiązkom wynikającym z ustawy o odnawialnych źródłach energii. **Pozwany ma zatem m.in. obowiązek gromadzenia informacji dotyczących ilości wytwarzanej energii elektrycznej, niezbędnych do rozliczenia finansowego (pomocy publicznej) stosowanego systemu wsparcia. Sprawozdania takie mają istotne znaczenie, tym bardziej, iż ustawodawca nałożył obowiązek ich składania w wymiarze kwartalnym. Na ich podstawie Prezes URE sporządza zbiorczy raport roczny, który przekazuje ministrowi właściwemu do spraw energii, co wynika z art. 17 ustawy o odnawialnych źródłach energii. Brak terminowej sprawozdawczości po stronie podmiotów energetycznych, poprzez niedopełnienie przez nie obowiązków sprawozdawczych, rzutuje w konsekwencji na rzetelność i kompletność zbiorczego raportu rocznego, albowiem pozbawia Prezesa URE wszystkich informacji, które nie zostaną uwzględnione w raporcie rocznym. W tym wypadku jednak brak sprawozdania nie miał wpływu na treść raportu, który powinien być sporządzony do 30 kwietnia 2016 r. – w myśl art. 17 ustawy o OZE. Jednakże wynikało to jedynie z powodu wszczęcia dopiero przez Prezesa URE postępowania administracyjnego i w konsekwencji udzielenie przez powoda niezbędnych informacji z 2,5 miesięcznym opóźnieniem.**

Zakres naruszenia, można zatem uznać za znikomy, gdyż w ostateczności późniejsze złożenie sprawozdania nie wpłynęło na raport końcowy, a podmiot już po czterech dniach od odebrania zawiadomienia w wszczęciu postępowania złożył sprawozdanie. Dodać należy również na marginesie, iż od wejścia w życie ustawy o odnawialnych źródłach energii (czyli od 4 maja 2015 r.), do momentu złożenia sprawozdania przez powoda minęło pół roku. W związku z tym jest to wystarczająco długi okres czasu, w którym powód powinien znać treść obowiązujących przepisów.

Bezspornym jest w niniejszej sprawie, że powód nie przedłożył Prezesowi URE sprawozdania kwartalnego w terminie 30 dni od zakończenia III kwartału 2015 r., przyznał to sam powód powołując się na nieznaną sobie przepisów ustawy o OZE.

Zgodnie z treścią art. 215 powołanej ustawy „sprawozdanie kwartalne, o którym mowa w art. 9 ust 1 pkt 7, wytwórca wykonujący działalność gospodarczą w zakresie małych instalacji po raz pierwszy przekazuje Prezesowi URE za kwartał roku kalendarzowego następujący po kwartale, w którym niniejsza ustawa weszła w życie”. Ustawa o odnawialnych źródłach energii weszła w życie 4 maja 2015 r. Zatem pierwsze sprawozdanie kwartalne powód zobowiązany był przedstawić Prezesowi URE najpóźniej do dnia 30 października 2015 r. Powód natomiast sprawozdanie kwartalne wytwórcy energii w małej instalacji za trzeci kwartał 2015 r. nadał w paczówce pocztowej Poczty Polskiej w dniu 19 stycznia 2016 r., czyli po 5 dniach od dnia odebrania wystosowanego do niego zawiadomienia o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia mu kary pieniężnej (zawiadomienie to powód odebrał w dniu 13 stycznia 2016 r.).

W myśl art. 168 pkt 11 ustawy o odnawialnych źródłach energii karze pieniężnej podlega ten, kto nie przedkłada w terminie Prezesowi URE sprawozdania, o którym mowa w art. 6 ust. 3 lub w art. 9 ust. 1 pkt 7, lub podaje w tym sprawozdaniu nieprawdziwe informacje. Skoro bezsporne jest, że art. 9 ust. 1 pkt 7 został naruszony, to w myśl art. 170 ust. 4 pkt 1 ustawy o odnawialnych źródłach energii wysokość kary pieniężnej w przypadku, o którym mowa w art. 168 pkt 11 jest sztywna i wynosi 10.000 zł.

Zgodnie natomiast z treścią art. 174 ust. 2 ustawy o odnawialnych źródłach energii organy, o których mowa w art. 169 ust. 1, mogą odstąpić od wymierzenia kary, jeżeli zakres naruszeń jest znikomy, a podmiot zaprzestał naruszania prawa lub zrealizował obowiązek, zanim organy, o których mowa w art. 169 ust. 1, powzięły o tym wiadomość.

Niewątpliwie zgodnie z treścią art. 9 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii powód był obowiązany przekazywać Prezesowi URE sprawozdania kwartalne zawierające informacje, o których mowa w pkt 5, w terminie 30 dni od dnia zakończenia kwartału. Bezspornie powód nie złożył wymaganych informacji we wskazanym terminie. Realizacja przez powoda obowiązku jakkolwiek nastąpiła, to nie została ona wykonana zanim organy (art. 169 ust. 1 OZE) powzięły wiadomość o naruszeniu. Obowiązujące przepisy wyraźnie wskazują terminy wykonania obowiązku informacyjnego, zatem wobec wskazanego wyżej naruszenia brak jest podstaw do zastosowania art. 174 ust. 2 ustawy o OZE. Wykonując obowiązki koncesyjne powód zobowiązał się do przestrzegania jej zapisów i nie może zasłaniać się nieznaną sobie przepisów, tym bardziej, że przepis art. 9 ust. 1 pkt 7 nie uległ zmianie. Sąd zatem nie znajduje podstaw do odstąpienia od wymierzenia kary. Jak stwierdził powód, przeprowadzone postępowanie administracyjne jest dla niego nauczka, która zmusiła go do poznania przepisów ustawy o odnawialnych źródłach energii, Sąd w związku z tym stwierdza, że znajomość przepisów prawa jest obowiązkiem powoda, który wykonując obowiązki koncesyjne zobowiązany jest do wykonywania postanowień koncesji w sposób profesjonalny, albowiem wykonuje koncesjonowaną przez państwo działalność. Istotą nakładania kar pieniężnych za naruszenia warunków koncesji jest zapobieganie w przyszłości naruszania przez podmioty prawa przez podmioty obowiązane, kara ma działać prewencyjnie i wychowawczo na podmiot, który nie działał zgodnie z przepisami prawa.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy w Warszawie, na podstawie art.479⁵³ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie, uznając je za bezzasadne.

O kosztach Sąd orzekł na podstawie art. 102 k.p.c. uznając, że nałożona kara stanowi bardzo dużą dolegliwość dla powoda i poniesienie przez powoda dodatkowo kosztów postępowania byłoby nieuzasadnionym ciężarem.

SSO Bogdan Gierzyński